

Uitvoeringsprogramma 2014

Stichting SAAP

oktober 2014

Voorwoord

Voor u ligt het Uitvoeringsprogramma 2014 van Stichting SAAP. Dit is het eerste integrale uitvoeringsprogramma dat Stichting SAAP heeft opgesteld. Aanleiding voor het opstellen van dit programma is het verzoek van de gemeente Aalten om met concrete projectvoorstellen te komen die uitvoering geven aan het Landschapsontwikkelingsplan. Volgens de 'normale' planning, wordt het uitvoeringsprogramma enkele maanden voor het desbetreffende jaar vastgesteld. Zo hebben de initiatiefnemers ook ruim de tijd om de projecten uit te voeren. Omdat de besluitvoering over de te hanteren werkwijze pas in het voorjaar van 2014 plaats vond, is dit jaar een bijzonder jaar. Zo hopen we na de zomer te starten met het uitvoeringsprogramma 2015, zodat daarover duidelijkheid is, voor 1 januari 2015.

De projectplannen zijn verzameld na een oproep in het Algemeen Bestuur van Stichting SAAP en een artikel in De Gelderlander in het voorjaar van 2014.

We zijn verheugd dat er verschillende partijen een concreet verzoek hebben ingediend voor de bijdrage aan een uitvoeringsproject dat uitvoering geeft aan het Landschapsontwikkelingsplan. Dat het LOP meer is dan alleen 'groen' bewijst voorliggend programma. Er wordt aandacht besteed aan de versterking van het landschap door beheer en aanleg van groen, er is aandacht voor soortenbescherming, de landbouw en de leefbaarheid van ons buitengebied.

Wij hopen dat de in dit uitvoeringsprogramma genoemde projecten op een bijdrage van de gemeente Aalten kunnen rekenen en dat de projecten in 2014 nog uitgevoerd kunnen worden. In het jaarverslag 2014 wordt verslag gedaan van de uitvoering van de projecten.

Namens het voltallige bestuur,

W. Houwers,
Voorzitter (interim)

Inleiding

In 2014 heeft de gemeenteraad van Aalten ingestemd met een fusie tussen de Gebiedscommissie gemeente Aalten en de SAAP. De rol van de Gebiedscommissie in de uitvoering van het Landschapsontwikkelingsplan (verder LOP genoemd) is daarmee naar Stichting SAAP gegaan. Na instemming van het Algemeen Bestuur van Stichting SAAP is het Dagelijks Bestuur begonnen met het verzamelen van concrete projectplannen in het kader van het LOP voor het uitvoeringsprogramma 2014.

Voorliggend document is de weergave van de ingediende projectplannen. Het uitvoeringsprogramma 2014 is ter advisering voorgelegd aan het algemeen bestuur van st. SAAP en akkoord bevonden.

Werkwijze

Het uitvoeringsprogramma 2014 is het eerste uitvoeringsprogramma LOP dat St. SAAP heeft opgesteld. De leden van het Algemeen Bestuur zijn geïnformeerd over de mogelijkheid voor het aanvragen van een financiële bijdrage voor uitvoering van projecten in het kader van het LOP. Ook is er een artikel in De Gelderlander gestaan waarin mensen op de mogelijkheid gewezen werden om een financiële bijdrage te vragen. Alle organisaties die betrokkenheid hebben bij het buitengebied kunnen toetreden tot het Algemeen Bestuur van st. SAAP. Vanuit deze brede afvaardiging lijkt het mogelijk om de mogelijkheid voor het aanvragen van een financiële bijdrage bekend te maken bij alle partijen die er mogelijk gebruik van willen maken. Het zal echter enige tijd vergen voordat alle organisaties voldoende geïnformeerd zijn over de mogelijkheid.

De aanvragen

Voor het uitvoeringsprogramma 2014 zijn zes verschillende aanvragen ingediend met een gezamenlijk gevraagde bijdrage van € 20.000. Daarmee is het beschikbare budget 2014 volledig benut. Er zijn projecten ingediend in de categorie landbouw (1 project), cultuurhistorie (1 project) en natuur & landschap (5 projecten). In onderstaande tekst worden de projecten kort gepresenteerd.

	projecttitel	Gevraagde bijdrage gemeente
1	Vervangen uilenkasten	€ 3500
2	LTO Scholenproject	€ 1500
3	Oprichting stichting vrijwillig landschapsbeheer Aalten	€ 5000
4	Dorpen in het groen	€ 3900
5	Akkerrandenproject Aalten	€ 2000
6	Patrijzenproject Barlo-Dale	€ 3000
7	Vervangen beukenhaag op Joodse begraafplaats Dinxperlo	€ 900

Ad 1. Vervanging uilenkasten (Steenuil – Kerkuil)

Projecteigenaar: Vogelwerkgroep Zuidoost-Achterhoek.
Bijdrage: € 3.500
Eigen bijdrage: Leden van de vogelwerkgroep maken de nestkasten, plaatsen of vervangen nestkasten, herstellen kapotte nestkasten en controleren jaarlijks alle uilennestkasten.
Uitvoering: Maken kasten 2014; plaatsen 2014-2015.
Samenwerking overige partijen: agrariërs en burgers met een uilenkast.

Toelichting

Kerk- en Steenuilen zijn zeldzame uilen die vermeld staan op de Rode Lijst van zeldzame- en bedreigde broedvogels in Nederland. Aalten, net als de Achterhoek, behoort tot één van de kerngebieden van de Kerk- en Steenuil.

Kerkuil

Kerkuilen broeden uitsluitend in speciale Kerkuilenkasten. Deze hangen meestal in een schuur of loods op het boeren erf. Nadat de Kerkuil bijna uitgestorven was in ons land, zijn enkele vogelbeschermers speciale nestkasten gaan maken en plaatsen. Dat gebeurde vanaf het begin van de jaren '70 voor het eerst in de Achterhoek en Twente. In de Zuidoost-Achterhoek (Aalten-Dinxperlo, Lichtenvoorde-Winterswijk) hangen naar schatting zo'n 200 nestkasten; in Aalten hangen naar schatting zo'n 60 nestkasten. De oudere kasten zijn inmiddels 30-40 jaar oud en zijn dringend aan vervanging toe. Zonder speciale Kerkuilenkasten zal de Kerkuil verdwijnen uit Aalten. Leden van de vogelwerkgroep willen zelf kasten timmeren zodat de oude, slechte nestkasten vervangen kunnen worden. Zij vragen een bijdrage voor de aanschaf van materiaal (hout) om de kasten te bouwen.

Voorbeeld van een Kerkuilenkast in loods (links) en in detail (rechts)

Steenuil

De Steenuil bezet in de Achterhoek, naast natuurlijke nestplaatsen zoals in holle bomen, meestal een nestplaats onder pannen/golfplaten van agrarische schuren. Door sloop van deze gebouwen

verdwijnen deze nestplaatsen in rap tempo. Ook neemt het aantal natuurlijke nestplaatsen, zoals knotwilgen en hoogstam fruitbomen af.

Onder leiding van de onderzoekers Ronald van Harxen en Pascal Stroeken, zijn in de afgelopen 25 jaar op verschillende plaatsen Steenuilenkasten opgehangen (zie: www.steenuilenrondwinterswijk.nl). Een groot deel van deze kasten is aan vervanging toe en een ander probleem vormt de steenmarter. De steenmarter is de afgelopen decennia toegenomen en komt vrijwel overal in de Achterhoek voor. In toenemende mate worden nestkasten; waaronder die van de Steenuil, gepredeerd door deze marters.

Steenmarter die Steenuilenkast verlaat.

De onderzoekers hebben inmiddels een kast ontwikkeld die 'steenmarter-proof' is, maar deze is niet goedkoop (winkelprijs € 150; zie onder). Proeven hebben aangetoond dat steenmarters inderdaad niet in de kast kunnen komen, dan wel de jonge uilen eruit kunnen halen met hun voorpoten.

Steenuilenkast

Relevantie met LOP

Kerk- en Steenuilen horen thuis in het agrarische cultuurlandschap. Alle uilenkasten hangen op boerenerven en zonder uitzondering zijn alle bewoners trots op hun uilen. Het ringen van jonge uilen is stevast een aangelegenheid waar de kinderen van de eigenaar en uit de buurt bij betrokken worden. Voor velen is het een zeer bijzondere ervaring om een jonge uil vast te mogen houden en van dichtbij te kunnen bekijken. Kerkuilen zijn daarmee ambassadeurs van de vogelbescherming en indirect voor het behoud van het agrarisch cultuurlandschap. Voorliggende aanvraag past binnen het LOP onder het kopje 'soortenbescherming' en 'versterken betrokkenheid burgers bij natuur & landschap'.

Publieke belangstelling bij het ringen van jonge Kerkuilen (foto omg. Friesland)

Ad 2. LTO Scholenproject

Projecteigenaar:	LTO Oost Achterhoek commissie Aalten
Bijdrage:	€ 1.500
Eigen bijdrage:	Wordt aangevuld door LTO als toekenning lager wordt dan het gevraagde bedrag
Uitvoering:	2014
Samenwerking overige partijen:	deelnemende agrarische bedrijven en lagere scholen.

Toelichting

Als LTO Oost Achterhoek afdeling Aalten willen we de basisscholen van de gemeente Aalten een excursie aanbieden naar een boerderij in de buurt. Er zijn 13 scholen in de gemeente en dus 26 klassen (groep 7 en 8). Het doel is om de leerlingen te laten zien dat de melk, vlees en eieren ed. niet uit de supermarkt komen, maar van een boerderij en de weg die het gaat voor het in de supermarkt ligt. LTO Aalten vraagt een bijdrage die ten goede komt aan de deelnemende agrariër die een klas op zijn/haar bedrijf een rondleiding geeft. Tevens is er een klein budget voor een kleine versnapering tijdens de excursie. Initiatiefnemers gaan er van uit dat 13 klassen gebruik zullen maken van de excursie.

Relevantie met LOP

Het buitengebied van Aalten is een agrarisch cultuurlandschap waarin agrariërs werken voor de kost. Besef over de betekenis van de agrarische sector kan leiden tot meer begrip en draagvlak voor agrarische ondernemers en behoud van het cultuurlandschap.

Ad 3. Oprichting stichting vrijwillig landschapsbeheer Aalten

Projecteigenaar: Stichting vrijwillig landschapsbeheer Aalten i.o.
Bijdrage: € 5.000
Eigen bijdrage: Met de gevraagde bijdrage kunnen vrijwilligers aan de slag in het landschap
Uitvoering: Oprichting in 2014; gebruik aangeschafte midden 2014 e.v.
Samenwerking overige partijen: eigenaren van landschapselementen zoals houtsingels, bosjes en hoogstam fruitboomgaarden. Landschapsbeheer Gelderland heeft inhoudelijke ondersteuning toegezegd in kennis en gereedschap voor de hoogstam brigade.

Toelichting

Uitgezonderd oude loofbossen, hebben bosjes, singels, houtwallen, knotbomen, poelen en boomgaarden de hoogste ecologische waarde wanneer deze actief beheerd en onderhouden worden. Door hakhout af te zetten, knotbomen te knotten, poelen te schonen en hoogstam fruitbomen te snoeien, krijgen deze elementen meer structuur. Juist de variatie en kleinschalige afwisseling in structuur maakt deze elementen tot waardevolle landschapselementen (zie verbeelding onder).

Links; bomenrij zonder ondergroei. Lage landschapsecologische waarde. Rechts; structuurrijke houtsingel; hakhout met overstaanders. Hoge landschapsecologische waarde.

Er zijn concrete plannen voor de oprichting van lokale organisatie die zich vrijwillig wil inzetten voor actief landschapsbeheer waaronder een hakhoutbrigade en een hoogstambrigade. In het voorjaar van 2014 zijn er oriënterende gesprekken gevoerd met de gemeente Aalten om te bespreken of kleine landschapselementen van de gemeente onderhouden kunnen worden door deze club vrijwilligers. De gemeente heeft aangegeven positief te staan tegenover het optimaliseren van het beheer omdat voor deze elementen geen geld beschikbaar is, mits de werkzaamheden deskundig, veilig, goed en volgens afspraak worden uitgevoerd. Als de nieuwe organisatie haar bestaan heeft waargemaakt zal er nader overleg plaats vinden om te bezien of deze objecten 'geadopteerd' kunnen worden waardoor het beheer duurzaam overgenomen kan worden door deze club.

Een student van de Hogeschool Larenstijn werkt in de zomer van 2014 aan een werkplan voor alle landschapselementen in de gemeente Aalten die eigendom zijn van een publiekrechtelijk orgaan. Deze stage opdracht vormt mogelijk de basis voor het onderhoudsplan van deze elementen in de gemeente Aalten.

Actief landschapsbeheer, waaronder de oprichting van een hakhoutbrigade, is een oude wens zoals deze ook al door de Gebiedscommissie Aalten is onderzocht (i.k.v. project Stoken op streekhout).

Uitgangspunt van de stichting vrijwillig landschapsbeheer Aalten is om lokale mensen in te zetten bij landschapsbeheer. Het ontwikkelen van lokale 'werkgroepen' is daarbij een mogelijkheid.

Uit vooroverleg met o.a. de gemeente werd duidelijk gesteld dat de vrijwilligers deskundig en veilig aan de slag moeten. Een bijdrage wordt gevraagd voor zaken aangaande veiligheid, (bijzonder) gereedschap, oprichtingskosten stichting, communicatie en voorlichting en opleiding (o.a. techniek, veiligheid, landschapsecologische basiskennis).

Werkploegleden

Momenteel hebben zo'n 9 personen zich als vrijwilliger aangemeld. Het streven is om ca. 25-30 betrokken vrijwilligers in te kunnen zetten in het landschap. Zodra de formele oprichting een feit is, zal hierover worden gecommuniceerd via lokale media.

Vrijwillig landschapsbeheer is ook een kans om jeugd te betrekken bij het beheer van het landschap.

Afbakening werkzaamheden

De stichting vrijwillig landschapsbeheer richt zich op landschapsbeheer dat nu niet wordt uitgevoerd, waardoor de ecologische-, landschapsvisuele- en cultuurhistorische waarde van landschapselementen achteruit- of zelfs verloren gaan. Zij richt zich niet op werkzaamheden die de gemeente Aalten zelf uitvoert (o.a. laanbomenbeheer) of werkzaamheden die de c.v. PAN Winterswijk uitvoert. Het dient een aanvulling te zijn, geen verdringing.

Afstemming met Stichting Landschapsbeheer Gelderland

in het voortraject is gesproken met Landschapsbeheer Gelderland. Zij hebben aangegeven de lokale club te willen ondersteunen met kennis en advies en mogen gebruik maken van speciaal gereedschap voor onderhoud van hoogstam fruitbomen.

Begroting

Met de gevraagde bijdrage worden de volgende zaken bekostigd:

- Oprichtingskosten (notariskosten, maken internetsite met contactgegevens van de organisatie). € 1000

- Aanschaf gereedschap; € 2.500. Zonder gereedschap kunnen vrijwilligers geen werk verzetten. Om het gereedschap veilig en eenvoudig te kunnen transporteren is de aanschaf van een kleine aanhanger voorzien.
- Vergroting kennis; de vrijwilligers krijgen een instructie 'veilig werken met motorzaag' + een korte cursus landschapsbeheer. € 1000
- Aanschaf borden met verwijzing naar uitvoerende partij zodat zichtbaar is waar de vrijwilligers aan het werk zijn. Dit draagt bij aan de zichtbaarheid van het vrijwillig landschapsonderhoud in de gemeente Aalten. € 500

Ad 4. Beplantingsproject Lintelo ; Dorpen in het Groen

Projecteigenaar: Stichting Landschapsbeheer Gelderland
Bijdrage: € 3.900 (gevraagde bijdrage € 3.900)
Eigen bijdrage: ?
Uitvoering: winter 2014-2015

Algemeen

De maatschappij is in beweging. We constateren een algemene tendens van overheden om de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de eigen leefomgeving steeds meer in handen te geven aan de burgers en bewoners zelf. Dit geldt ook voor het domein landschap binnen het agrarisch cultuurlandschap. Want ook hier wordt de trend bevestigd van een meer regisserende overheid naar een overheid die meer eigenaarschap en verantwoordelijkheid neergelegd wil zien bij de bewoners en gebruikers van het buitengebied.

Het principe om de verantwoordelijkheid voor de eigen leefomgeving nadrukkelijker bij de bewoners en grondeigenaren zelf te leggen sluit goed aan bij de manier waarop Stichting Landschapsbeheer Gelderland (SLG) al jaren werkt. SLG stimuleert op een positieve en verleidende manier mensen om zich als vrijwilliger in te zetten voor de uitvoering van een groot aantal verschillende activiteiten die de kwaliteit en de daarmee samenhangende kenmerkende elementen van het landschap versterken. Deze aanpak leidt tot concrete uitvoering, en op basis daarvan kan relatief gemakkelijk de stap gezet tot een groep vrijwilligers die zich voor langere tijd actief gaan inzetten voor het landschap. Dergelijke landschapsvrijwilligersgroepen kunnen zonder verdere kosten ondersteuning en faciliteiten verkrijgen vanuit de door de provincie Gelderland langjarig gefinancierde kerntaak van SLG. SLG heeft 5 jaar geleden de eerste Levend Landschap processen tot uitvoer gebracht in opdracht van het Nationaal Landschap Veluwe. Inmiddels is het concept toegepast met dorpen/buurschappen in de gemeenten Bronckhorst, Berkelland, Buren en Montferland. De resultaten laten zien dat dit proces met name zeer geschikt is om in een gebied of rondom een dorp een netwerk van actieve burgers te ontwikkelen gekoppeld aan de concrete uitvoering van activiteiten.

Dorp in het Groen

De term Dorp in het Groen staat voor een dorpsgericht plantingsproject waarbij de bewoners van het buitengebied geholpen worden om passende beplanting aan te leggen. Het gaat hier niet alleen om erven maar ook om landschappelijke beplantingen. In dit project is er een centrale rol weggelegd voor een vrijwillige dorpscoördinator en een groep ondersteunende lokale vrijwilligers. (Bijlage A geeft in tabelvorm de verschillende taken en rollen van de diverse samenwerkende partijen)

Werkwijze van het beplantingsproject

Dit project is gericht concrete landschapsversterking op, rond en buiten de erven en kent de volgende onderdelen:

- Aanstellen van een dorpscoördinator.
- Verzorgen van één enthousiasmerende informatieavond waarin het beleidskader
- wordt aangegeven en waar de potentiële deelnemers worden uitgenodigd om deel te
- nemen aan het project.
- Opstellen van één gebiedsspecifieke beplantingshandleiding. Opstellen van 21 inrichtingsplannen voor de aanleg van erf en landschappelijke beplanting
- Vorming en begeleiding van een vrijwilligersgroep (van 5-7 personen) die de dorpscoördinator ondersteunt gedurende de uitvoering van dit project.
- Organisatie van één dorpsplantdag met daarbij de mogelijkheid en wens om een symbolische eerste boom te planten met een vertegenwoordiger van de gemeente.

- De deelnemers krijgen na één groeiseizoen de mogelijkheid om via de standaardregeling van SLG (tegen een aantrekkelijke prijsstelling) bomen en struiken te vervangen die, om welke reden dan ook, niet zijn “aangeslagen”.

De dorpscoördinator ondersteunt de medewerker van SLG met het organiseren van de informatieavond. Een belangrijke onderdeel hiervan is de uitnodiging voor deze avond van een zo groot mogelijke groep bewoners (met een minimale grondpositie) bijvoorbeeld door het verspreiden van een flyer (deze wordt aangeleverd door SLG). De dorpscoördinator is het eerste aanspreekpunt vanuit het dorp voor vragen van bewoners en pers.

De beplantingshandleiding

Er wordt ten behoeve van de uitvoering van dit project een concrete beplantingshandleiding opgesteld gericht op het onderhavige dorp en buitengebied. In deze handleiding krijgen de bewoners specifieke informatie over landschapstypen, de aanleg van erf en landschappelijke beplantingen, de te gebruiken soorten etc. Deze handleiding wordt opgesteld door SLG (en voorgelegd aan de gemeente) en is na afloop van het beplantingsproject heel goed te gebruiken en bijvoorbeeld aan te reiken aan nieuwe bewoners van het buitengebied.

De informatieavond

Het beplantingsproject start met een informatieavond. Deze avond wordt bekend gemaakt middels de eerder genoemde flyer en in de lokale kranten en via website en bijvoorbeeld via Facebook en/of Twitter. De dorpsorganisatie is de uitnodigende partij en zal de avond openen. Vaak gebeurt dit door de dorpscoördinator zelf of bijvoorbeeld door de voorzitter van de betreffende DBO. SLG verzorgt de inhoud van de avond. Tijdens deze informatieavond ontvangen de aanwezigen een aantrekkelijk en herkenbaar verhaal over landschap, natuur en erven gericht op de eigen lokale situatie. Tevens worden de randvoorwaarden en kansen van deelname geschetst. Uitgangspunt van de informatieavond is zoveel mogelijk deelname en aanplant te realiseren ongeacht de per locatie/per deelnemer verschillende subsidiemogelijkheden.

De dorpsbeplantingshandleiding is beschikbaar en men kan zich aanmelden voor deelname. Dit houdt in dat men wordt uitgenodigd om na te gaan (op basis van de informatie van de avond, de informatie op de website van SLG en natuurlijk de beplantingshandleiding) wat passend is en wat men zou willen. De in de handleiding opgenomen mogelijkheid om een schetsje/tekening te maken kan hiervoor gebruikt worden. Tijdens de informatieavond wordt er aangekondigd wanneer men langs kan komen op een inloopmiddag/avond. Men dient zich hiervoor te melden bij de dorpscoördinator die de inloopafspraken inplant (de formats hiervoor worden aangeleverd door SLG). Tijdens deze afspraak geeft de bewoner aan wat de ideeën en wensen zijn en deze worden ter plekke samen met de beplantingsdeskundige verder ingevuld en vormgegeven. Dit leidt tot een beplantingslijst van gewenste soorten en aantallen en de bijbehorende eigen bijdrage voor de deelnemer.

Soms is de uitvoeringswens complex of omvangrijk en is een veldbezoek wenselijk. Er wordt dan een afspraak gemaakt waarbij het de voorkeur heeft dat de dorpscoördinator mee gaat op dit bezoek. Een dergelijk bezoek leidt niet alleen tot een beplantingslijst maar ook tot het maken van een kort inrichtingsplan met schets. Voor de uitvoering voor deze grotere plannen wordt graag de samenwerking gezocht met professionele uitvoerders zoals lokale Agrarische Natuurverenigingen.

De beplantingsdeskundige heeft vervolgens mailcontact met de deelnemers om de plannen verder te concretiseren en tot een inrichting te komen waar de deelnemer akkoord op geeft.

De dorpscoördinator wordt desgewenst meegenomen in deze fase van verdere planvorming. Van belang is dat wanneer de deelnemer akkoord geeft op het voorstel de dorpscoördinator er voor zorgt dat de deelnemer een handtekening zet op de definitieve plantlijst.

De deelnemers weten precies wat men krijgt (in aantallen en soorten) en wat hun eigen financiële bijdrage is. De totalisering van alle beplantingsoorten in de verschillende plannen leidt tot een totale lijst van beplanting. Deze lijst wordt gebruikt om door SLG een kostenopgaaf te vragen bij leveranciers.

De dorpsplantdag

De beplanting van de deelnemers in dit project kan op een speciaal moment worden afgehaald op een centrale locatie in de omgeving van het dorp. De dorpscoördinator helpt actief mee om een goede uitdeellocatie te vinden. Daarnaast worden er een aantal vrijwilligers gezocht die helpen om deze plantdag mogelijk te maken. Een dorpsplantdag is een soort feestje waarin zo veel mogelijk grondeigenaren binnen hun specifieke voorwaarden bijdragen aan de gewenste landschapsversterking.

Op de vrijdag voor de dorpsplantdag (deze vindt meestal op een zaterdag plaats) helpen de vrijwilligers mee om alle beplanting te sorteren en klaar te leggen op naam en nummer van de betreffende deelnemer. Op de zaterdag zelf wordt er een (veelal feestelijke) openingshandeling verricht (meestal door een eerste boom te planten) door een aantal specifieke personen zoals de dorpsoudste/jongste, de burgemeester of wethouder, voorzitter van de DBO, de pater etc. Veelal organiseren de dorpscoördinator en de overige vrijwilligers deze feestelijke dorpsaangelegenheden.

Na de openingshandeling kunnen de deelnemers het plantmateriaal afhalen. Men heeft al eerder informatie verkregen over aanleg en beheer en kan aan de slag. De werkgroep gaat vaak nog even kijken bij een aantal specifieke plantlocaties of alles goed verloopt. Voor de grotere beplantingsplannen verloopt de aanplant via een professionele groenaannemer of agrarische natuurvereniging

Nazorg

Na één groeiseizoen worden de deelnemers bevraagd op het aanslaan van het plantmateriaal en wat er eventueel niet goed is gegaan. De deelnemers kunnen via de reguliere aanpak en aanbod van SLG gebruik maken om vervangend plantmateriaal aan te schaffen. Om deze inboet te organiseren wordt wederom samengewerkt met de dorpscoördinator en/of werkgroep.

Gewenste output

Het beplantingsproject gaat uit van een deelname van 21 plannen. Deze zijn onder te verdelen in 5 grote plannen waarbij de gemeente de keuze kan maken om deze middels professionele inzet tot uitvoering te laten komen. Daarnaast is de begroting gericht op 16 plannen waarvan de eigenaren zelf de uitvoering ter hand kunnen nemen.

De ervaring met meer dan 15 jaar Dorpen in het Groen projecten in Gelderland is erg positief. Deelname en uitvoering heeft nooit teleurgesteld en overtrof veelvuldig onze verwachtingen.

Ad 5. Akkerrandenproject Aalten¹

Projecteigenaar:	Werkgroep akkerranden Aalten
Bijdrage:	€ 2.000
Eigen bijdrage:	Met de gevraagde bijdrage worden randen, overhoekjes en wegbermen ingezaaid met een (wild) bloemenmengsel
Uitvoering:	2014;
Samenwerking:	Overige partijen: eigenaren van agrarische percelen, gemeente, particulieren, VVV Aalten, recreanten en toeristen (ivm fietstocht)

Toelichting

Het akkerrandenproject 2014 is een voortzetting van een project dat reeds enkele jaren loopt en is gestart door de Gebiedscommissie Aalten. Langs agrarische percelen, overhoekjes en wegbermen wordt een bloemrijk kruidenmengsel ingezaaid. Deze randen dragen bij aan een visueel aantrekkelijker landschap en versterken de ecologische kwaliteit vanwege de toename aan nectarplanten (o.a. goed voor bijen). Er wordt jaarlijks een fietstocht georganiseerd door de VVV-Aalten langs de bloeiende akkerranden. Verschil met het Patrijzenproject is dat deze akkerranden ook buiten het verspreidingsgebied van de Patrijs worden aangelegd en op plekken die niet bijzonder geschikt (winter)habitat voor Patrijzen zijn zoals wegbermen.

Akkerrand met informatiepaneel.

Relevantie met LOP

Het aanleggen van bloemrijke randen maakt het landschap aantrekkelijker voor bewoners, recreanten en toeristen. Tevens verhoogt het de ecologische kwaliteit vanwege het toenemende aanbod aan nectarplanten en dekking/structuur voor kleine zoogdieren, vogels en insecten.

¹ Het Algemeen bestuur van SAAP heeft in haar voorjaarsvergadering dit project positief beoordeeld.

Ad. 6. Patrijzenproject Barlo²

Projecteigenaar:	Patrijzenwerkgroep (o.a. WBE Aalten)
Bijdrage:	€ 3.000
Eigen bijdrage:	Met de gevraagde bijdrage worden stroken agrarische cultuurgrond ingezaaid met akkerkruiden.
Uitvoering:	2014;
partijen:	grondeigenaren van agrarische percelen, leden WBE, vogelwerkgroep, VVV Aalten, toeristen & recreanten (ivm fietstocht)

Toelichting

In 2013 is het Patrijzenproject van start gegaan. In totaal werd toen ca. 5 hectare akkerrand en graanstopveld ingezaaid met een wildmengsel om biotoop te creëren voor de Patrijs. Deze vogels van het agrarische cultuurland is de afgelopen decennia zeer sterk achteruit gegaan. Op sommige plekken rond Aalten komt de soort nog redelijk algemeen voor zoals in Dale en Barlo.

Onder de enthousiaste leiding van twee lokale Patrijzenmannen zijn terreinen gezocht, eigenaren aangesproken en is er veel communicatie rondom het project geweest, o.a. in het blad 'Vogels', TV-Gelderland en in De Gelderlander. Er is veel energie gestoken in het ontwikkelen van een netwerk van deelnemers. Voor vele grondeigenaren was het een eerste kennismaking met deze soort en zoals uit de reacties is gebleken, is het project duidelijk gaan leven. Het draagt daardoor niet alleen direct bij aan de instandhouding van de Patrijs, maar tevens aan kennis en draagvlak voor een structuurrijk agrarisch cultuurlandschap. Zonder ruige randen zullen soorten als Patrijs en Veldleeuwerik het niet redden.

Dit project vormde, samen met het akkerrandenproject, de aanleiding voor het opzetten van een fietsroute. Ook zijn verschillende excursies gehouden langs de percelen.

Met de gevraagde bijdrage wordt zaaigoed aangeschaft en krijgen deelnemers een kleine vergoeding voor het niet in gebruik nemen van agrarische stukken land.

Voorlichting aan geïnteresseerden over het Patrijzenproject tijdens een van de fietstochten.

² Het Algemeen bestuur van SAAP heeft in haar voorjaarsvergadering dit project positief beoordeeld.

Relevantie met LOP

Voorliggend project is gericht op het aantrekkelijk maken van het agrarisch cultuurlandschap voor de Patrijs door middel van de aanleg van ruige (akker)randen. Niet alleen Patrijzen profiteren, ook andere vogels als Geelgors, Kneu, Groenling, Torenvalk, Veldleeuwerik en Blauwe Kiekendief hebben geprofiteerd van de randen en stoppelveld. Daarnaast zijn vele agrariërs benaderd met de vraag of zij wilden meehelpen het landschap aantrekkelijker te maken. De Patrijs vormt daardoor een aanleiding voor sommigen om na te denken over de ecologische betekenis van dergelijke stroken extensief beheerde grond. Een positieve ervaring draagt mogelijk bij aan een (vrijwillige) positieve houding t.a.v. dergelijke maatregelen in de toekomst.

Ad 7. Vervanging beplanting Joodse Begraafplaats

Projecteigenaar:	werkgroep onderhoud Joodse Begraafplaats Dinxperlo
Bijdrage:	€ 900 (exakte bedrag niet bekend; vermoedelijk minder)
Eigen bijdrage:	Met de gevraagde bijdrage wordt de dode beplanting vervangen
Uitvoering:	winter 2014/2015;
partijen:	werkgroep onderhoud Joodse begraafplaats Dinxperlo + Joodse begraafplaats Dinxperlo

Toelichting

In 2013 is de Joodse begraafplaats in Dinxperlo door een groep enthousiaste vrijwilligers opgeknapt. Er is groot achterstallig onderhoud uitgevoerd en er is nieuwe beplanting aangelegd. Helaas is een deel van de beplanting niet aangeslagen en dus dood gegaan. De werkgroep wil het dode plantmateriaal vervangen voor nieuw beplantingsmateriaal.

Maatschappelijke relevantie

Na jaren van geen onderhoud is de Joodse begraafplaats in Dinxperlo in verval geraakt. Er is een burgerinitiatief om de begraafplaats weer enigszins een toonbaar karakter te geven. Dit is een werkgroep van lokale burgers die dit werk vrijwillig doen. De gevraagde bijdrage stelt de werkgroep in staat hun herstelwerk af te ronden.

Relatie LOP

Onderhoud van de Joodse begraafplaats door een werkgroep zet de begraafplaats weer enigszins op de agenda, na jaren van vergetelheid. We mogen de begraafplaats als een cultuurhistorisch- en maatschappelijk waardevol object beschouwen.